

A GĀMA AYI SŪC A PĀC NA SĒB KŪ A TIMOTI

I Maa Pōol na i a Yesu Kūrisito nitōnāa tu a Nāaŋmīn bōfu pō, nī a nee wōn tīr kū sī a nyevor nyā na be a Yesu Kūrisito 'yōo, **II** seere naa a gān nyā kōrō a fōu Timoti na i a n binōnāa. Wāefu, nī nībaal, nī nyā'maar na yi a Sāa Nāaŋmīn nī a sī Soro Yesu Kūrisito jie wō be a fu sē.

III N ma puor a Nāaŋmīn nyā in tōnō kōrō yāan nī a n tīer wō jaa nītāa a le a n sāakpāmīne na dōo i, n maa iin a fu yele ε, naa ma tīer fu sōorō Nāaŋmīn kōrō fu tāscō nī mōtōo. **IV** N ma līeb tīer a fu nībikōo fon ηma, naa buorō ika n nyē fu ka a n pōo pēl. **V** N līeb tīer a fu yelmāe sōcfu, a 'lō a fu makōma Loisī nī a a fu ma Yunisi na dōo tara, le le n mī bōon ika fu mī tara wō naa. **VI** A le jūu, n līeb tīer fu ika fu mōo nībir fire a Nāaŋmīn kōfu 'lō na be a fu pō in dōo dōo fu a n nuur ka fu nyē. **VII** Bojūu a Nāaŋmīn Sīε wōn kū sī ba i dābāe Sīε ε, tīche Sīε 'lō na kū sī kpēo ka sī tara nōfu, nī māe nyōcfu.

VIII Taa joro vā nī a sī Soro 'yer muɔlfu ε, bīi a maa ban pōo a die pō a wō jūu ε, tīche pōo ma a sī 'mataa dire a dōoye a Nāaŋmīn 'yer nōo muɔlfu pō, na fu dīel a Nāaŋmīn kpēo. **IX** 'Lō le faa sī na wō buol sī ika sī i chechē, a ba i a sī tōmō jūu le ε, tīche a wō bōfu nī a wō wāefu jūu le. Sī nyen a wāefu nyā a Yesu Kūrisito 'yōo tīche ka a wer wa maal. **X** Tīche pōpāanyā, Nāaŋmīn wiil sīn a wāefu nyā tu a sī Fafaara Yesu Kūrisito

na wa a wer pō, na wō wa tōč kūu tī na wō de a 'yer nōč wiil sī a nyevor na ba tara baarfū ε. **XI** A 'yer nōč nyāna jūu le wō ir ma īka n ī mōmōwōlō nī nītōnāa nī wiwile. **XII** A anyāna jūu le n dire a dōcye, tīche vā ba kpe ma ε, bojūu n bōčōn a nīre 'lō in sōč naa bōčōn īka won gu ma naa tī tān a bībir 'lōnō nī a ala won de 'yōč a n nuur pō.

XIII Nyōč a 'yer sōč ala a le nē fōn wō yi a n sē, a sōčfō nī a nōfo ala na be a Yesu Kīrīsīto 'yōč. **XIV** Gu a yelmāe 'lō a Nāaŋmīn na de 'yōč a fō nuur pō nī a Nāaŋmīn Sīe sōčfō 'lō na be a sī 'yōč.

XV Fō bōčōn naa īka a bala ba jaa na be a Asiya tōr man bar, Fīgēlusī nī Hēmōgenusī gba mī pōčō ba naa.

XVI Nāaŋmīn wō maal vīla ku a Onesiforusī nī a wō yir dēme, bojūu 'lō le ma 'yōčnōč ma ākpēčō, vā ba kpe wō īn be a pōčfō die pō jūu ε. **XVII** Wō gba na wa wa a Worom, wō yō bō man nībijīe tī nyē ma. **XVIII** A sī Soro wō sōč wō a wō nyē maal vīla a 'yer tōčrfū bībir daar. Fōv māe bōčōn naa a le won sōč ma jā be a Efesus.

II

I Fōv na ī a n bie, pāa kpēme a wāefū 'lō na be a Yesu Kīrīsīto 'yōč. **II** A le fōn wō a n sē a nīyōč bala niem, de wiil a yelmāe dēme mī nī na tōč wiil a ba taaba. **III** A fōv mī, pōčō sī dire a dōcye nītāa Yesu Kīrīsīto soja māe. **IV** A soja 'lō na be a wō tōmōč pō, ma bōčō naa īka a wō maalfū a pele a 'lō na de wō a tōmōč, maa le tōčnōč bere a bībir jaa yelbuɔrsī pō ε. **V** Ala ī a bala na

joro chire taa buorɔ na ika ba dɔɔ a ba taaba, ba ma jon tu a le ban wile. **VI** A kυɔraa 'lɔ na ba joro yāan ε, le ma de a bōdōo. **VII** Tīer kaa a le in 'yerε, bojūu a sī Soro na kυ fo naa a jaa par bōcfs.

VIII Tīer a Yesu Kırıṣito na ir a kūu pɔ, na yi a David bala pɔ. A anyāna le i a maa 'yer nōo muɔlfu, **IX** a pɔ le n dire a dɔɔye, a ba wa lū ma nī bōjɔrsi nīdeer kaar. Tīche baa tōo a Nāaŋmın 'yer lū ε. **X** A le jūu le so, ka nyɔɔ n māe a bala a Nāaŋmın na ir jūu ka ba mī na nyε a faafu 'lɔ na be a Yesu Kırıṣito 'yōo nī a Nāaŋmın tur.

XI A 'yer na i yelmāe nī nyā ika, ala i sīn nī 'lɔ le 'mataa kpi, sīn nī 'lɔ le na 'mataa tara a nyevvɔr. **XII** Ala i sī nyɔɔn sī māe, sīn nī 'lɔ le na 'mataa di a nāa. Ala i sī chiir wu naa, wu mī na chiir sī naa. **XIII** Ala i sīn baa tara yelmāe ε, tīche 'lɔ chene na tara yelmāe, bojūu wu kō tōo chiir a wu māe ε.

XIV Mōɔ nībir tīere ba a anyāna, na fu kpāana ba a Nāaŋmın niem ika, ba ta chire taa nī a 'yerbie ε. A ba maala vīla jaa ε, tīche a ma sōon a bala na chēle tīer. **XV** Mō na fu de fu māe kυ Nāaŋmın, an i a 'lɔ māe le pεε fu, na fu i tōtōnō 'lɔ na ba joro vī ε, na fu wile a yelmāe 'yer na tor. **XVI** Bar a nechire ala na ba tara par ε, bojūu a le na jān nībe bar ka ba kō le i Nāaŋmın nībe ε. **XVII** A ba wiilfū na yɔɔn gbōtor kaar. Hūmīnayas nī Filetusi mī pōo ba naa. **XVIII** Ba bar a yelmāe ti 'yer ika kūu pɔ ir fu po naa, na ba sōon bamine sōofu. **XIX** Tīche Nāaŋmın 'yer par kparaa ara na, ka a sεbie anyā sεb a wu pɔ, "A sī Soro bōon a bala jaa na i a wu nībe."

(A Sɔrfu Gān

16:5) Na wo le 'yer, "Vë ka a bala jaa na buclo a si Soro yuor, toc yı putuyele po."

XX A yir kpëe po, bödimaal bomo ma ben be, ka amine i selma, ni kpäna, tiche ka amine mi i daar ni yoçraa, ka amine i bö'yönsi, ka amine i babäma bomo. **XXI** Ala i nire jaa na peen wo mäes a bonsi anyä in bucl kaar, won kaara na bödimaal bomo na tara 'yöofo na wo oo wo mäes tara tönö ku a yir suo, ka won töc de maal tövila jaa buro.

XXII Toc yı a pölbil ägän böbörsi po, na fu turo yeltorsi, na fu tara soofu, ni nöfu, ni nyä'maar, 'matäan a bala na puoro a si Soro ni a nyä cheche. **XXIII** Tor a jol yele ni a nechüre na ba tara par ε, bojü a maa yaara tü waan jeer ε. **XXIV** A ba see ika a si Soro tötönö wo buro jeer ε, tiche wo maala vüla köro nire jaa, na wo töc wile, na wo tara känyir. **XXV** A bala na chüre, wiil ba jomm, amine Näanjmin na wa soo naa ka ba lieb a ba tüer, na ba wa bö a yelmäe. **XXVI** Le le a ba tüer na yuo a ba faa ba mäes yin a Satan chebaa po, a le won nyçor ba a ba ire a wo böfu.

III

I Tiche böon a yele nyäna ika a bibir baaraa daar, döoye na ben be. **II** Nübe na nön a ba mäes, libinönbö, mäes 'möcfu, ba kö 'yöonö nübe ε, na ba kö wönö a ba döorbö toor ε, ka bon maa see ba ε, na ba kö i cheche ε. **III** Ba maa tara nire tüer ε, ba maa vë ku nire ε, na ba söonö taa yoe, baa nyçorö ba mäes ε, na ba 'yere 'yerbikpäen, na ba chire yelvila. **IV** Ban in gagarsi, na ba i jukpäen dëme, na ba buro yuor, ban nön bövüelsi gar

ban nõ Nääñmin, **V** ba maal ba mäe Nääñmin puorbo kaar, tı chiir a wu kpẽç. Ta gbeere ba ε.

VI A ba pɔ le a bamine ma fara kpiere a yie pɔ na ba yoɔrɔ bεle a pɔbɔ bala na ba bɔ̄ a ba tıer gaa jie ε, ka a ba yeldεbe dɔl taa, ka a yeldεbe jaa vɔlaa ma nyɔɔ ba. **VII** Ba ma jāna na bıbir jaa tı ba maa tɔ̄ bɔ̄ a yelmäe ε. **VIII** Nıtāa le a Janısı nı Jäbiresı na ba sɔɔ a Mosesı ε, le mı le a nıbe banyāna mı tɔr a yelmäe, baa tara tıer vıla ε, a sɔɔfu yele jūu, ba ın faa. **IX** A ba yele kɔ chen teer ε, a le an kaara a nıbe ayi banyāna. Nıre jaa na nyen a le ban jɔl jä.

X Fõu mäe gba jaa nyen a n wiilfu bɔ̄, le a n beraa na kaara, bon 'lɔ ın buɔrɔ a n nyevvɔr pɔ, a n sɔɔfu, a n kānyir, a n nõfū le ın ara kpẽç, **XI** a dɔçyε ın di, nı a le ban ge ma. Fõu mäe bɔ̄on naa a le na pɔɔ ma a Antiok, nı a Ikoniyum, nı a Listira tẽn pɔ, tiche ka a sı Soro faa ma yin a jaa pɔ. **XII** Sure jaa, a bala jaa na buɔrɔ ıka ba turo a Nääñmin sɔr, na ba pele a Yesu Kırısito pɔɔ, na nyen gefɔ, **XIII** tiche a putudẽme nı a bala na maal ba mäe nımin kaar, na kpẽn sɔ̄onaa pɔ, na ba we, ba bεle naa ba taaba, ka ba kpe taa bεlfu pɔ. **XIV** Fõu 'lɔ, mɔ̄c nıbir nı a le fvn jān na fu sɔɔ de, bojūu fu bɔ̄on a nıre 'lɔ sɛ fvn jān, **XV** nı le a fu bibile sɔ̄c jaa fvn bɔ̄ a Nääñmin gān, na tɔ̄ sɔ̄u fu ka fu tara yɛ, nyε faafu, fvn sɔɔ de a Yesu Kırısito jūu. **XVI** A Nääñmin gāma a jaa yi naa a wu sɛ, na a seε wiilfu, na a wile 'mabfu nı chɔɔrfu, naa na wiil nıre ka wu ı nıtor. **XVII** Le le a Nääñmin nıre na bɔ̄ na wu kpẽme ku tɔvıla jaa buɔrɔ.

IV

I N kpāana fu naa a Nāaŋmīn niem nī a sī Soro Yesu Kırıſito na wa tōr a kūn nī a vʊe 'yer, a wʊ waa daař, nī a wʊ nāalōo. **II** Muɔlɔ a 'yer sōo jaa, ka sōr yuon bū ka sōr ba yuo ε, kpāana ba, na fu wile, na fu 'yōɔnō ba ākpāen, na fu tara kānyir wile nī. **III** Bojūu sōo waara ka nībe kō le chele a wiilfu ala na tor ε, tiche ka a ba tobo jōɔnō ba 'yeryor wōfʊ 'yōo, ka ba buɔl wiwiilyōo lōɔtaar ka ba wile ba le ban buɔrō. **IV** Ban pāa līeb puor 'yōo a yelmāe na ba chele a wiilfu ala na i jire. **V** Tiche fōu 'lɔ bōɔnō sōo, na fu tara kānyir a fu dōoye pō, na fu muɔlɔ 'yere a Nāaŋmīn 'yer, na fu tō a le a Nāaŋmīn na buɔrō.

VI Bojūu a n nyevor nī a tōmō a Nāaŋmīn na ku ma ben baaraa ka n kō yaar tī kpi ε. **VII** Maa jēb a jēbvila, naa jo baar tun a le a Nāaŋmīn na buɔrō, naa tara a sōɔfu. **VIII** Pōpāanyā, a sī Soro na i a yelmāe tō tōrō bin naa a nyevor nāa jupil gun ma, wōn na ku ma a daař 'lōnō, maa tēe ba le ε, tiche a bala jaa na nō a wō waa.

IX Mō wa a n sē fōfōo jaa. **X** Bojūu Demas na nō a dīna wer jūu tōr ma naa tī chen a Tesalonika, ka a Kırıſin mī chen Galatiya ka Titusī mī chen Dalmatiya. **XI** Luka tēe le be a n sē. Yōbō Maakī ka yi 'mataa wa, bojūu wō tara na tōnō na wōn sōo ma a tōmō pō. **XII** N tōn Tichikusī be a Efesus. **XIII** Fōu wa waara, de a fuuvēe 'lō iñ bar be a Toroyas be a Kapusī sē nī a gāma na fu 'mataa den a seer ala ban seb 'yōo a per gān pō waan.

XIV Aleksanda na i a sāakuro maal man deer, a sī Soro na yab wōn a le wōn maal ma. **XV** Fōu

mi, bɔ̄o a wɔ yele sɔ̄, bojūu wɔ chire naa a le sun
'yere.

XVI A dɔ̄o 'lɔ n 'yer faa a n mæ, nire jaa ba wa
puɔ̄ ma ε, tiche ba jaa tor man bar. Nääajmün wɔ
ta de a le yāan ba sāma ε. **XVII** Tiche a si Soro ara
na gu ma na wɔ kɔ̄ ma kpɛ̄ɔ̄, ka a na tu a n 'yɔ̄ɔ̄,
ka a 'yerbir tɔ̄ɔ muɔ̄l, ka a bala na ba puor ε, wō
naa. Le le a Nääajmün faa ma a jukpɛ̄e nee pɔ̄.
XVIII A si Soro na faa man yin yelbier a jaa pɔ̄, na
wɔ chiin ma a wɔ saaju nääalȭɔ̄ pɔ̄. 'Lɔ le so a
tūr bıbir ni bıbir jaa. A i a le.

XIX Puor Pırısila ni Akuila, ni a Onesiforusı yir
deme ba jaa. **XX** Erastus chene na be Korıntı.

Torofimusı an ɔɔrɔ̄ ka n bar wɔ be Miletusı.

XXI Mɔ̄ ti na fɔ̄ wa tiche ka ɔɔr daar ta. Yubulus
puoro fɔ̄ naa ni Pudensi ni Linus ni Kilaudiya
ni a yeeer ba jaa.

XXII A si Soro wɔ be a fɔ̄ sɔ̄, ka a wɔ wãefu be
a yi jaa sɔ̄.

**A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān, Burfuɔr
Birifor, Southern: A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān,
Burfuɔr New Testament**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Birifor, Southern

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

97b1f1fe-19fd-52d9-9481-ad2a6ade2772